

intervju

Hoće li punu istinu o ratovima na ovim prostorima nakon Haga pisati nevladine organizacije, je li nevažno da se utvrdi tko je bio agresor u odnosu na utvrđivanje popisa žrtava, u čemu je razlika u tezi da je Hrvatsku napala Jugoslavija ili Srbija i niz pitanja koja je otvorio polemički intervju s prof. Žarkom Puhovskim u Obzoru, glavne su teme razgovora s prof. Josipom Jurčevićem koji je vidno iritiran stavovima Puhovskog.

Nevladine udruge iz zemalja nastalih raspadom SFRJ uspostavile su zajedničku komisiju za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima devedesetih godina. Predsjednik Josipović to je pozdravio, a vi ste žestoki protivnik toga. Zbog čega?

Detaljno sam upućen u nastanak Regionalne komisije, Rekoma. S nizom udruga dugo sam pokušavao utjecati da to zaista bude mreža nevladinih udruga, znanstvenih ustanova i državnih tijela koja će zajednički i prema stručnim standardima utvrditi činjenice. Nakon godinu dana svi smo najgrublje eliminirani, a primjenom političke, obavještajne i financijske sile nametnute su samo tri novoosnovane udruge - u Beogradu, Sarajevu i Zagrebu - kojima nije cilj istražiti činjenice, nego proizvesti krivotvorine prema haškom modelu ravnoteže krivnje. Prije dvije godine je, ponajprije zbog novca, došlo do žestokog obračuna unutar Rekoma, opstala je samo osovina Beograd - Zagreb, a eliminirano Sarajevo. Glavnu riječ vodi stara haška suradnica iz Beograda Nataša Kandić, a pokorno je u Zagrebu sluša ideološka sestra Vesna Teršelić. Slično brat Josipović služi bratu Tadiću. Znakovito je i da se na sastanke Rekoma pokorno moraju odazivati svi ključni haški državni službenici, bivši i sadašnji predsjednik, bivši ministar Šimonović, zastupnica Pusić, predsjednik Vrhovnog suda Hrvatin itd.

Ja: Jugosfera je realnost ili fantazija? Što vam smeta u tijesnoj suradnji u regiji?

Hrvatska u međunarodnim odnosima mora postupati suvereno, rukovoditi se nacionalnim interesima, kao sve države. Stvarnost je okrutno drugačija. Dužnosnici su ili korumpirani ili imaju kompleks manje socijalne i nacionalne vrijednosti, pa u političkim i gospodarskim odnosima Hrvatsku pretvaraju u koloniju bez ikakva dostojanstva. Treći put smo ugurani u sve tješnju jugosuradnju, koja nema razvojne ni identitetske osnove, što su najkrvavije pokazale dvije Jugoslavije.

PROFESOR JOSIP JURČEVIĆ O REKOMU, JUGOSFERI, PURDI, MERČEPU, ZABRANI POLITIČKIH SKUPOVA U CRKVI

Vukovar '91. još je službeno rušenje hrvatske države!

Hrvatska je u jugosferu već duboko utopljena, iako nam pričaju o putu u EU. Nemojmo opet biti guske. Pogledajmo naš informativni, znanstveni, kulturni, estradni i športski život

razgovarao Tihomir Dujmović

Ja: Puhovski tvrdi da uoči završetka pregovora s EU samo histerični hrvatski nacionalisti mogu fantazirati o trećoj Jugoslaviji.

Nemojmo opet biti guske i podlijezati maglovitim fantazijama. Pogledajmo naš informativni, gospodarski, znanstveni, kulturni, estradni, športski i drugi život. Hrvatska je već duboko utopljena u jugosferu. Pričaju nam o putu u EU, a integriraju nas u jugosferu. MUP RH svečano je najavio otvaranje zgrade zajedničke srbijansko-hrvatske milicije u Beogradu. Zaneseno je izražena nada da će i ostala ministarstva što brže krenuti istim putem. Ako smo na pragu EU, zašto ne otvaramo zgradu policije u Bruxellesu.

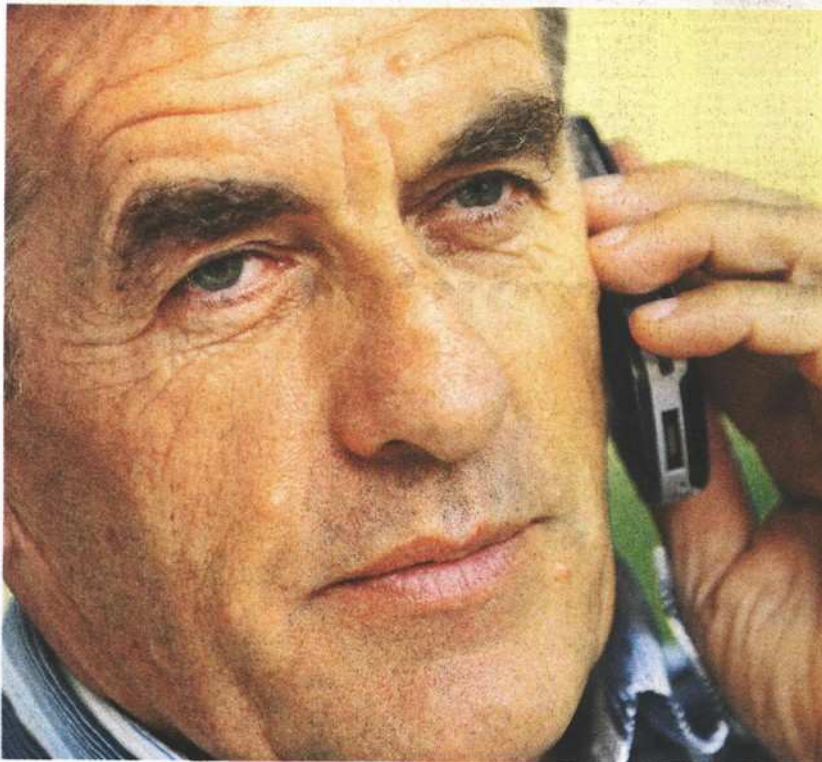
Ja: Ali doista je činjenica da nakon ulaska u Uniju samo paranoici mogu očekivati da će baš tada nastati nekakva Jugoslavija?

Pogledajmo geopolitičku kartu EU, u kojoj su sve zemlje koje okružuju jugosferu. Međunarodni interesi 15 godina sustavno rade na obnovi onoga što je neplanirano srušeno 1991., samo se traži odgovarajući naziv. Započelo se 1995. s Euroslavijom, pa Zapadnim Balkanom, Regionom. Sada se testira Jugosfera. Namjere su jasne, ujediniti "re-

gion", a potom možda zajedno u EU. Ako raspadajuća EU dotad uopće opstane.

Ja: Puhovski kao apologet Rekoma tvrdi da "ustanovljavanje žrtava nema veze s time tko je agresor". Stoji li ta teza?

Smisao djelovanja cjelokupne haške mreže, uključujući Rekom, Puhovskog i ostale, jest ravnoteža krivnje za rat, zločine i žrtve. Jedino na toj mediokritetski ideologiziranoj osnovi može se graditi novo bratstvo i jedinstvo. Veoma slične priče i praksu nametali su isti međunarodni interesni krugovi uoči stvaranja prve i druge Jugoslavije. Prema humanističkim, civilizacijskim i međunarodno-pravnim standardima, sastavni dio govora o žrtvama nužno uključuje jasno utvrđivanje agresora i žrtve. Svaki drugačiji pristup je najgrublje vrijeđanje žrtava. Rat i žrtve su prvenstveno rezultat sukoba interesa država, a ne nepovezanih pojedinaca. Sve žrtve su jednake u nizu prava. Ali odgovornost za rat i sve žrtve snosi agresor. Žrtve na obje strane iznudila je agresija. Određivanje te pravno razlikovanje agresora i žrtve ima i preventivni smisao. To najjasnije govori međunarodno-pravna činjenica da je agresija

MARCO LUKUNIĆ/PIRELLA

ratni zločin, a svatko tko je napadnut ima **pravo na obranu**. Nerazlikovanje agresora i žrtve zapravo je sudjelovanje u zločinu.

:: Puhovski drži da Hrvatsku nije napala Srbija nego Jugoslavija! U čemu je razlika?

Srbijanska agresivnost je multiinstitucionalna. Uoči, za vrijeme i nakon oružane agresije iznimno je uspješno vodila specijalni rat. Jedan način bila je igra skrivača s nizom netočnih termina. Za srbijansku je vojsku korišteno više od stotinu netočnih naziva: srbokomunisti, četnici, pobunjenici, JNA, šešeljevci, arkanovci... Mnoge žrtve upale su u zamku. Ponavljanje netočnih termina nesvjesno otežavaju prepoznavanje agresora. Srbija je mijenjala i službeni naziv države (SRJ, Srbija i Crna Gora) da se stvori pojmovna i percepcijska zbrka, pravno prikrije i zaboravi da je agresor država Srbija, a svi koji su sudjelovali u oružanoj agresiji srbijanski vojnici.

:: Na temelju čega kategorički tvrdite da Merčep apsolutno nije ratni zločinac?

Istražujući brojne povijesne izvore o Domovinskom ratu detaljno sam se upoznao s događajima i ulogom Tomislava Merčepa.

Prvi je zapovjednik obrane Vukovara, a sudjelovao je i u obrani Pakraca i Lipika te Gospića. Heroj je hrvatske obrane. Istraživao sam metode i ciljeve krivotvorenja u kojem se i hrvatsku državu i branitelje neutemeljeno proglašava ratnim zločincima. Medijska i politička pretvorba Merčepa u ratnog zločinca događa se godinama. Niz **strateskih i mitskih** mjesta hrvatske obrane proglašeni su zločiničkim - Split, Gospić, Karlovac, Sisak, Pakrac, Bjelovar, Osijek. Sve se jasnije najavljuje obračun i s Vukovom. Zatvaranje Merčepa je početak pravosudnog udara na Vukovar, čemu svjedočimo ovih dana. O tome sam pisao i govorio od ranih devedesetih, kad je to izgledalo suludo i nemoguće, a danas je naša realnost.

:: Tko je kriv što je uhićen vukovarski branitelj Purda. Što je na tu temu mogao Josipović?

Nadam se da će prestati čuvanje prvih redova klupa u crkvama za političare koji se na bogoslužje dođu slikati par puta godišnje

vić napraviti u kontaktima s Tadićem?

Teza o navodnom zajedničkom zločinačkom pothvatu hrvatske države nastala je u Hrvatskoj. Agresor i međunarodni krugovi rado su je prihvatili. O tome sam kao ekspertni svjedok izlagao pred Haškim tribunalom, uz potpunu šutnju hrvatskih medija. Sve je javno počelo nekoliko tjedana nakon okupacije Vukovara, u prosincu 1991. Državno povjerenstvo, na čelu s moćnim obavještajcima Manolićem, Mustaćem i Perkovićem, te sudjelovanje nekoliko ministara i dužnosnika, dalo je službenu ocjenu Vukovarske bitke. Proglašena je "izravnom prijetnjom ustavnom poretku RH" i "pokušajem rušenja hrvatske države". Ta ocjena Vukovara 1991. nikada nije povučena, iako smo više puta tražili njezino ukidanje. Niz najvažnijih institucija i dužnosnika godinama je sudjelovalo u građenju najtežih optužbi na račun Vukovara, branitelja i hrvatske države. Prosrbijski vanjskopolitički potezi Josipovića, naročito ponižavajuće služenje Tadiću, učvršćivanje su tog kontinuiteta.

:: Oprostite, to su ipak optužbe predsjedničkog kandidata kojeg je Josipović uvjerljivo pobijedio. Zar se ni pod koju cijenu ne bi smio sastajati s Tadićem?

Ništa osobno nemam protiv Josipovića. U kampanji smo se susreli na jednoj humanitarnoj priredbi i ugodno razgovarali o nepolitičkim stvarima. No, argumentirano se protivim njegovoj politici kao predsjednika. Bio bih radostan kad bi hrvatski predsjednik prikupio snagu i osamostalio se. To mu omogućuje predsjednički položaj. U tome bi mu bez ikakvih predrasuda rado pomogli brojni Hrvati, uključujući i mene.

:: Mediji su zabilježili da je pokret HRAST, kojem ste jedan od osnivača, održao tribinu u - crkvi. Nije li to neobično mjesto za političke govore?

Crkva je prostor namijenjen slavljenju svete mise, pa je neprimjereno održavati bilo što drugo. Tribina je bila u običnoj dvorani pored crkve. U njoj se redovito održavaju javna događanja koja nisu protivna načelima vjere.

:: Kako gledate na dekret zagrebačkog nadbiskupa koji zabranjuje političku zloporabu prostora crkve?

Drago mi je što je tako, jer je bilo dosta zloporaba crkvenog prostora u vrijeme misnog slavlja. Nadam se da će prestati i čuvanje prvih redova klupa u crkvama za političare koji se na bogoslužje dođu slikati par puta godišnje, te diskriminiraju vjernike koji dolaze zbog duhovnih razloga.

Obzor :: Večernji list :: 23